

ပြင်းထန်သော စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကြောင့်

၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်ရေးတိုးတက်မှုနှုန်း သိသိသာသာနှေးကွေးသွားမည်ဟု WTO ခန့်မှန်း

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလှုပ်ခတ်မှုများစွာကြောင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဒုတိယနှစ်ဝက်တွင် အရှိန်လျော့ကျသွားဖွယ်ရှိပြီး၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင်လည်း ဆက်လက်ကျဆင်းသွားဖွယ်ရှိကြောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ခန့်မှန်းထားသည့် ၃.၀% ထက်ပိုမို၍ ၃.၅% အထိ တိုးလာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် ယခင်ခန့်မှန်းထားသည့် ၃.၄% အောက် ၁.၀% ကျဆင်းသွားနိုင်ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့၏ ဘောဂဗေဒပညာရှင်များက ခန့်မှန်းထားပါသည်။

အဓိကစီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံများ၌ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် တိုးတက်မှုနှုန်းနှေးကွေးနေသဖြင့် သွင်းကုန်ဝယ်လိုအား နည်းလာမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး၊ ဥရောပတွင် ရုရှား-ယူကရိန်း ပဋိပက္ခကြောင့် မြင့်မားလာသော စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများက အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ်များကို ပိုမိုချွေတာလာစေကာ၊ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များသည်လည်း တိုးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ငွေကြေးမူဝါဒတင်းကြပ်မှုက အိမ်ယာ၊ မော်တော်ယာဉ်နှင့် ပုံသေရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကဲ့သို့သောနယ်ပယ်များတွင် အတိုးနှုန်းထိရလွယ်သောသုံးစွဲမှု (interest-sensitive spending) ကို ရိုက်ခတ်နိုင်ပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံမှာလည်း COVID-19 ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ပြင်ပဝယ်လိုအားနည်းမှုကြောင့် ထုတ်လုပ်မှု အခက်အခဲနှင့် ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လောင်စာဆီ၊ အစားအစာနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာများအတွက် သွင်းကုန်အပေါ် ပေးချေရသည့် ငွေပမာဏတိုးလာခြင်းကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် စားနပ်ရိက္ခာ မလုံခြုံမှုနှင့် ကြွေးမြီပြဿနာများဆီသို့ ဦးတည်သွားစေနိုင်ပါသည်။

“ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်၊ အလုပ်အကိုင် အပြည့်အဝပေးနိုင်ရေးကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်နှင့် သန့်ရှင်းသောစွမ်းအင် ပြောင်းလဲသုံးစွဲရေးကဲ့သို့ သွင်းကုန်မူဝါဒပန်းတိုင်များကြား အကောင်းဆုံးမျှခြေရှာဖွေရာတွင် မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့် အကျပ်အတည်းများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရနိုင်ကြောင်း၊ ကုန်သွယ်မှုမှာ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ထောက်ပံ့မှုကို မြှင့်တင်ရာတွင် အရေးပါသော ကိရိယာတစ်ခုဖြစ်သည့်အပြင် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု လုံးဝကင်းစင်သွားစေရန် ကုန်ကျစရိတ်ကို လျော့ချရန်အတွက်လည်း အရေး

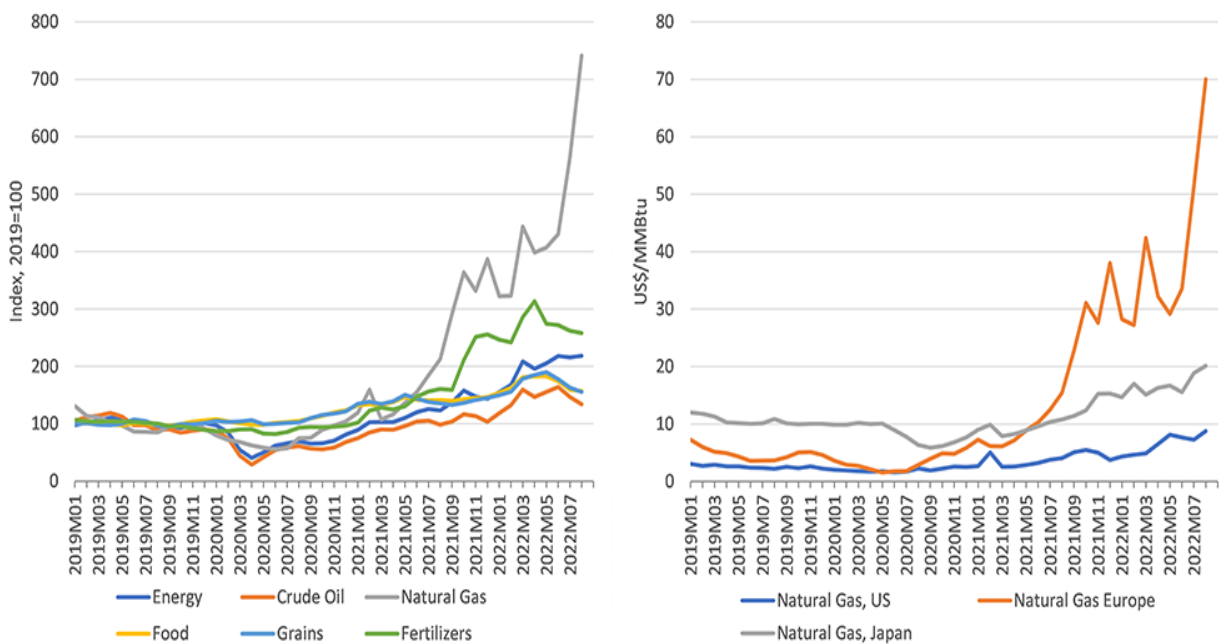
ကြီးသောကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်နှစ်အတွင်း ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ရောင်းလို အား မတည်မငြိမ်ဖြစ်မှုများကို ကုန်သွယ်မှုကန့်သတ်ချက်များဖြင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ကမ္ဘာ့ကုန် ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်များ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာခြင်းက ငွေကြေးဖောင်းပွမှုဆိုင်ရာ ဖိအားများကိုသာ ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာစေပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကို ပိုမိုနှေးကွေးသွား စေကာ၊ လူနေမှု အဆင့်အတန်းကို အချိန်နှင့်အမျှ လျော့ကျသွားစေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် ပိုမိုအတွင်းကျကျ ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ပိုမိုကွဲပြားကာ၊ စူးစိုက်ထုတ်လုပ်မှုကို လျှော့ချခြင်း အခြေခံဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပြီး၊ ၎င်းမှာ ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုများနှင့် အခြား ဒေသတွင်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်မှုများကို လျော့ပါးသက်သာစေရန် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်စွမ်းနှင့် ရေရှည်ဈေး နှုန်းတည်ငြိမ်မှုကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းနိုင်ပါကြောင်း၊ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် ပိုမို အတွင်းကျကျဆောင်ရွက်ပြီး၊ ပိုမိုကွဲပြားကာ၊ စူးစိုက်ထုတ်လုပ်မှုကို လျှော့ချခြင်း အခြေခံဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပြီး၊ ၎င်းမှာ ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုများနှင့် အခြား ဒေသတွင်း မတည်မငြိမ်ဖြစ်မှုများကို လျော့ပါးသက်သာစေရန် ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်စွမ်းနှင့် ရေရှည်ဈေး နှုန်းတည်ငြိမ်မှုကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန် ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းနိုင်ပါကြောင်း၊” WTO ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ် Ngozi Okonjo-Iweala က ပြောကြားခဲ့သည်။

WTO မှ လက်ရှိခန့်မှန်းချက်အရ ကုန်သွယ်ရေးတိုးတက်မှုမှာ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် သိသိ သာသာ နှေးကွေးသွားမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ အပြုသဘောဆောင်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများ၏ ငွေကြေးမူဝါဒ အပြောင်းအလဲများနှင့် ရုရှား-ယူကရိန်း ပဋိပက္ခ၏ ခန့်မှန်း၍ မရသည့် သဘောသဘာဝများကြောင့် မသေချာမရောမမှုများ ရှိနိုင်ကြောင်း၊ ခန့်မှန်းထားသည့်အတိုင်း သာဖြစ်ပါက ၂၀၂၂ ခုနှစ်၏ ကုန်သွယ်ရေးတိုးတက်မှုမှာ ၂.၀% နှင့် ၄.၉% ကြားဖြင့် အဆုံးသတ် သွားနိုင်ကြောင်း၊ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများ ပိုမိုများပြားလာခဲ့ပါက ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံး -၂.၈ % ကျဆင်းနိုင်ပြီး၊ နည်းပါးခဲ့ပါက အမြင့်ဆုံး ၄.၆% အထိ မြင့်တက်နိုင်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ခန့်မှန်း ထားသည့်အခြေအနေများတွင် မပါဝင်သည်များ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါက ခန့်မှန်းထားသည့် အတိုင်းအတာ များထက် ကျော်လွန်ခြင်း သို့မဟုတ် ကျဆင်းခြင်း ဖြစ်နိုင် ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

ယူကရိန်းအကျပ်အတည်းကြောင့် အဓိကကုန်စည်များဖြစ်သည့် လောင်စာဆီ၊ အစား အစာနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာများအတွက် ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။ ဩဂုတ်လအတွင်း

သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်း၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများမှာ ယခင်နှစ်ကထက် ၇၈ % မြင့်တက်ခဲ့ပြီး၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့၏ ဈေးနှုန်းတစ်ခုတည်းမှာပင် ၂၅၀ % မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ အလားတူကာလအတွင်း ရေနံစိမ်းဈေးနှုန်းမှာ ၃၆ % မြင့်တက်ခဲ့ကာ၊ ၎င်းမှာ စွမ်းအင်၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်းတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်က နည်းပါးသည့်ပမာဏဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း စားသုံးသူများအတွက်မူ အရေးပါသည့် ဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှုဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအတွင်း အခြေခံကုန်စည်ဈေးနှုန်းများ၏ အတက်အကျဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဂရပ်ဖ်ပုံကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည် -

အခြေခံကုန်စည်ဈေးနှုန်းများ ပုံပြဂရပ်ဖ် (၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ - ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ)

ရင်းမြစ်၊ World Bank.

ဩဂုတ်လတွင် ဥရောပရှိ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်းများမှာ ယခင်နှစ်ကထက် ၃၅၀ % မြင့်တက်သွားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းလအတွင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ဈေးနှုန်းများမှာ ၁၂၀ % မြင့်တက်ခဲ့သော်လည်း၊ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ဥရောပအဆင့်များအောက်တွင်သာ ရှိနေခဲ့သည် ကို တွေ့ရပါသည်။ ဥရောပက ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းမှ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ရည်ဝယ်ယူမှုလျှော့ချကာ အခြားနေရာများထံမှ ဝယ်ယူအားရှိလာသဖြင့် အာရှရှိ စွမ်းအင်ကုန်ကျစရိတ်များကို တွန်းတင်ခဲ့သောကြောင့်၊ ဩဂုတ်လအတွင်း သဘာဝဓာတ်ငွေ့ရည် (LNG) ဈေးနှုန်း ၈၇% မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။

မကြာသေးမီ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့နှင့် စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့အတွင်း ဥရောပ ဓာတ်ငွေ့ဈေးနှုန်းများ ၃၄% ကျဆင်းကာ အထိုက်အလျောက်ပြန်ဖြစ်လာသော်လည်း၊ သမိုင်းတွင် လောက်အောင် မြင့်မားနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိခဲ့သည့် ရေနံဈေးနှုန်းများ ပြန်လည် ကျဆင်းလာခြင်းမှာ ရောင်းလိုအားဘက်မှ အနေအထား တိုးတက်လာသည့် အခြေအနေထက် ကမ္ဘာ့ဝယ်လိုအားဘက်မှ အားနည်းလာခြင်းကို ညွှန်ပြနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ခြေရှိပါသည်။

ကောက်ပဲသီးနှံနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာများကို အဓိကတင်ပို့ရောင်းချသူများဖြစ်သည့် ရုရှား နှင့် ယူကရိန်းတို့၏ အခြေအနေကြောင့် စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ သိသိသာသာ မြင့်တက် လာခဲ့ပါသည်။ ဤအချက်က နိုင်ငံအများအပြား (အထူးသဖြင့် ဝင်ငွေနည်းသည့် နိုင်ငံများ) တွင် စားနပ်ရိက္ခာပူလုံမှုဆိုင်ရာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး အစားအစာအတွက် မိသားစုဝင်ငွေများ စွာကိုသုံးစွဲရန် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ မကြာသေးမီလများအတွင်း ကမ္ဘာ့ငွေကြေး များစွာ၏တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာနှင့် နှိုင်းယှဉ်က ကျဆင်းခဲ့ပြီး၊ အစားအသောက်နှင့် လောင်စာများက နိုင်ငံငွေကြေးထက် ပိုမို၍ ဈေးမြင့်မားလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဩဂုတ်လအတွင်း ကမ္ဘာ့ဆန်စပါးဈေးနှုန်းမှာ ယခင်နှစ်ကထက် ၁၅ % မြင့်တက်ခဲ့ပြီး၊ ဂျုံတစ်မျိုးတည်းပင်လျှင် ၁၈ % မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအခြေအနေမှာ ဧပြီလအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ သည့် ဆန်စပါးဈေးနှုန်း ၃၃ % မြင့်တက်ခဲ့ပြီး ဂျုံဈေးနှုန်း ၇၆% မြင့်တက်ခဲ့သည့် အခြေအနေ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက တိုးတက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဩဂုတ်လအတွင်း ယခင်နှစ်ထက် ၆၀% မြင့်တက်ခဲ့သည့် ဓာတ်မြေဩဇာဈေးနှုန်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ သုံးဆန်းပါးမြင့်တက်လာသောကြောင့်လည်းကောင်း အနာဂတ်ဓာတ်မြေဩဇာ ဈေးနှုန်းများ အတွက် ပိုမိုစိုးရိမ်စရာဖြစ်လာပါသည်။ ဓာတ်မြေဩဇာတင်သွင်းမှုနှင့် အသုံးပြုမှုလျော့ချခြင်းက သီးနှံအထွက်နှုန်းကို လျော့ကျသွားနိုင်ရာ၊ လာမည့်နှစ်တွင် စားနပ်ရိက္ခာလိုအပ်ချက် ပိုမိုမြင့်မား လာမည့် အနေအထားဖြစ်ပါသည်။

ရုရှားယူကရိန်း- ပဋိပက္ခအစပိုင်းတွင် ကောက်ပဲသီးနှံများရောင်းချမှုအတွက် စိုးရိမ်ခဲ့ကြ သည်မှာ ယနေ့အချိန်အထိ စိုးရိမ်နေဆဲ အနေအထားဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဂျုံကုန်သွယ်မှုမှာ ၄% သာကျဆင်းခဲ့သော်လည်း ဇူလိုင်လတွင် ၂၀% နီးပါးကျဆင်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် အချို့နိုင်ငံများသည် စားသုံးမှုနှင့် သွင်းကုန်များကို လျော့ချခြင်းဖြင့် မြင့်မား

သောဈေးနှုန်းများကို တုံ့ပြန်ခဲ့ကြသည်ဟု မှတ်ယူ၍ ရရှိနိုင်ပါသည်။ မတ်လမှစတင်၍ ဂျူတင် သွင်းမှုသည် ဘိုလီးဗီးယားနိုင်ငံတွင် %၆၉- ၊ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံတွင် %၄၁-၊ ဇမ်ဘီယာနိုင်ငံတွင် ၃၈ %၊ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံတွင် %၃၇- ၊ နှင့် အီကွေဒေါနိုင်ငံတို့တွင် ၃၀% လျော့ကျခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဂျူကုန်သွယ်ရေး၏ ခန့်မှန်းတန်ဖိုးနှင့် ပမာဏ
(၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ - ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ)

(အညွှန်းကိန်း၊ ဇန်နဝါရီ ၂၀၂၀ = ၁၀၀)

ရင်းမြစ်၊ မိတ်ဖက်များ၏ စာရင်းဇယားများအပေါ် အခြေခံသည့် WTO ခန့်မှန်းချက်များ

အထက်ဖော်ပြပါဇယား၌ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း ဒေသအလိုက် ကုန်သွယ်မှု ပမာဏ တိုးတက်မှုများနှင့် ခန့်မှန်းချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းအပေါ် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများ စတင်လာသောကြောင့် ဓနဿဟာယ (CIS) ဒေသမှ ပို့ကုန်တင်ပို့မှုမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒုတိယသုံးလပတ် (Q2)တွင် ၁၀.၄% ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်တွင် တောင်အမေရိက၊ အာဖရိကနှင့် အထူးသဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပို့ကုန်များတင်ပို့မှုမှာ CIS ဒေသမှ လျော့ကျသွားသောတင်ပို့မှုများအတွက် အစားထိုး ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့ရာ မျှော်မှန်းထား သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်တွင် မြောက်အမေရိက၊ ဥရောပနှင့် အာရှတို့မှ တင်ပို့မှုများမှာလည်း မျှော်မှန်းချက်နှင့်အညီ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သွင်းကုန်ဘက်တွင်၊ SWIFT ငွေပေးချေမှုစနစ်မှ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းကို ဖယ်ထုတ်ခြင်းကြောင့် ဓနသဟာယ (CIS) ဒေသမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဒုတိယသုံးလပတ်အတွင်း ၂၁.၇% ကျဆင်းသွားပြီး၊ အခြားသော သယံဇာတကြွယ်ဝသော ဒေသများ (တောင်အမေရိက၊ အာဖရိကနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း) မှ သွင်းကုန်များမှာ ပိုမိုမြင့်မားလာသည့် ကုန်စည်ဈေးနှုန်းများကြောင့် ပို့ကုန်ဝင်ငွေများ ပိုမိုများပြားလာကာ၊ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမိုအားကောင်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ပထမနှစ်ဝက်အတွင်း မြောက်အမေရိကနှင့် ဥရောပတို့မှ သွင်းကုန်များမှာ ခန့်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမိုအားကောင်းခဲ့ပြီး၊ အာရှသွင်းကုန်များမှာမူ ရပ်တန့်သွားကာ ၀.၇% သာ တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

ဒေသအလိုက် ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှုနှင့် တင်သွင်းမှုပုံပြဂရပ်

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ပထမ သုံးလပတ် - ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ စတုတ္ထသုံးလပတ်)

ပမာဏအညွှန်းကိန်း၊ ၂၀၁၉ = ၁၀၀

တောင်နှင့် ဗဟိုအမေရိကနှင့် ကာရောဘီယံတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဆက်စပ်အဖွဲ့ဝင်နှင့် ယခင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချို့အပါအဝင် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံများ၏ ဓနသဟာယကို ရည်ညွှန်းသည်။

ရင်းမြစ်၊ WTO နှင့် UNCTAD.

အောက်ဖော်ပြပါဇယား၌ ၂၀၂၂ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ထားသော နှစ်စဉ် ကုန်သွယ်မှုခန့်မှန်းချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ -

ကုန်စည် ကုန်သွယ်မှုပမာဏနှင့် အမှန်တကယ် GDP (၂၀၁၈-၂၀၂၃ က)

နှစ်စဉ် % အပြောင်းအလဲ

	2018	2019	2020	2021	2022P	2023P
Volume of world merchandise trade b	3.2	0.5	-5.2	9.7	3.5	1.0
Exports						
North America	3.9	0.4	-8.9	6.5	3.4	1.4
South America c	0.6	-1.3	-4.9	5.6	1.6	0.3
Europe	1.8	0.6	-7.8	7.9	1.8	0.8
CIS d	4.1	-0.1	-1.7	0.5	-5.8	3.3
Africa	3.2	-0.4	-8.1	5.2	6.0	-1.0
Middle East	4.8	-1.3	-8.9	1.4	14.6	-1.5
Asia	3.7	0.9	0.5	13.3	2.9	1.1
Imports						
North America	5.1	-0.6	-5.9	12.3	8.5	0.8
South America c	4.6	-1.8	-10.7	25.4	5.9	-1.0
Europe	1.9	0.3	-7.3	8.3	5.4	-0.7
CIS d	4.0	8.3	-5.5	9.1	-24.7	9.4
Africa	5.5	3.1	-14.7	7.7	7.2	5.7
Middle East	-4.4	11.2	-10.1	8.4	11.1	5.7
Asia	5.0	-0.4	-1.0	11.1	0.9	2.2
Real GDP at market exchange rates	3.2	2.6	-3.4	5.8	2.8	2.3
North America	2.8	2.1	-3.8	5.5	1.7	1.0
South America c	0.4	-0.6	-6.9	7.2	3.7	1.6
Europe	2.1	1.7	-5.8	5.8	2.7	0.9
CIS d	3.1	2.6	-2.5	4.9	-3.2	-2.1
Africa	3.2	3.0	-2.5	5.1	3.5	3.6
Middle East	1.6	1.3	-4.5	3.5	5.7	3.4
Asia	4.9	4.0	-0.9	6.2	3.7	4.2
Memo: Least Developed Countries (LDCs)						
Volume of merchandise exports	5.4	0.0	-1.8	4.9	7.1	3.8
Volume of merchandise imports	4.9	3.1	-10.9	9.5	6.6	8.9
Real GDP at market exchange rates	4.6	4.9	0.4	2.1	4.4	4.4

ကိန်းဂဏန်းများမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် ခန့်မှန်းချက်များ ဖြစ်ကြသည်။

ပျမ်းမျှ ပို့ကုန်နှင့် သွင်းကုန်ကို ရည်ညွှန်းသည်။

တောင်နှင့် ဗဟိုအမေရိကနှင့် ကာရောဘီယံတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဆက်စပ်အဖွဲ့ဝင်နှင့် ယခင်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချို့အပါအဝင် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံများ၏ ဓနသာဟာယ (CIS)ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ရင်းမြစ်၊ WTO for trade, consensus estimates for GDP.

WTO ၏ လက်ရှိခန့်မှန်းချက်မှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ်ရှိ ကမ္ဘာ့ကုန်စည်ကုန်သွယ်မှုပမာဏတွင် ၃.၅% တိုးလာမည်ဟု ခန့်မှန်းချက်နှင့်နီးစပ်သော်လည်း ဧပြီလအတွင်း ယခင်ခန့်မှန်းခဲ့သည့် ၃.၀%ထက် အနည်းငယ်အားကောင်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ WTO ဒေသ ၏ အားအကောင်းဆုံး ပို့ကုန်တိုးတက်မှု ၁၄.၆% ၊ အာဖရိကမှာ ၆.၀% ၊ မြောက် အမေရိကမှာ ၃.၄% ၊ အာရှမှာ ၂.၉% ၊ ဥရောပမှာ ၁.၈% နှင့် တောင်အမေရိကမှာ ၁.၆% အသီးသီး ပို့ကုန်တိုး တက်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် CIS ၏ တင်ပို့မှုတွင် တစ်နှစ်အတွက် ၅.၈% ကျဆင်းနိုင်ပါသည်။ သွင်းကုန်ဘက်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ ၁၁.၁%၊ မြောက်အမေရိက မှာ ၈.၅% ၊ အာဖရိကမှာ ၇.၂% ၊ တောင်အမေ ရိကမှာ ၅.၉% ၊ ဥရောပမှာ ၅.၄% ၊ အာရှမှာ ၀.၉ % အသီးသီး တိုးတက်လာနိုင်သော်လည်း CIS ၏ တင်သွင်းမှုတွင် -၂၄.၇% ကျဆင်းနိုင်ပါ သည်။

အထက်ဖော်ပြပါဇယား၌ ထင်ရှားစွာတွေ့နိုင်သည့်အချက်မှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းနှင့် အာဖရိကတို့၏ ကုန်သွယ်ရေးတိုးတက်မှု၏ ခံနိုင်ရည်ရှိမှုဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဒေသများသည် လာမည့်နှစ်တွင် ပို့ကုန်အနည်းငယ်သာ ကျဆင်းသွားနိုင်ပြီး၊ သွင်းကုန်များ အားကောင်းနေမည်ဖြစ်ကာ၊ ဒေသတစ်ခုစီတွင် ၅.၇ %စီ တိုးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ လာမည့်နှစ် တွင် CIS ဒေသမှာ သွင်းကုန်များအတွက် တိုးတက်မှုနှုန်း ၉% ကျော်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော် လည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်လာပါက အများစုမှာ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွက် လျော့သွားသော အခြေခံကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အခြားဒေသများသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွက် ပို့ကုန်နှင့် သွင်းကုန်နှစ်ရပ်လုံးတွင် အနည်း ငယ်တိုးတက်မှုရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ခန့်မှန်းချက်အပြောင်းအလဲဖြစ်နိုင်ခြေ များပြားပြီး၊ ၎င်းတို့မှာ အပြန် အလှန် ဆက်နွှယ်နေပါသည်။ အဓိကမှာ ဗဟိုဘဏ်များဘက်မှ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကို ထိန်းညှိရန် ကြိုးပမ်းမှုများတွင် အတိုးနှုန်းကို မြှင့်တင်နေပြီဖြစ်သော်လည်း တင်းကျပ်မှုအပေါ် အရှိန်လွန်နေ ခြင်းက သွင်းကုန်များအပေါ် ဖိအားဖြစ်စေနိုင်ပြီး၊ နိုင်ငံအချို့တွင် စီးပွားရေးဆုတ်ယုတ်မှု ဖြစ်စေ နိုင်သည်။ တနည်းအားဖြင့် အနာဂတ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းသော ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုများ လိုအပ် လာပါက ဗဟိုဘဏ်များက ငွေကြေးဖောင်းပွမှုကို ကျဆင်းစေရန် လုံလောက်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင် မည်မဟုတ်ပေ။

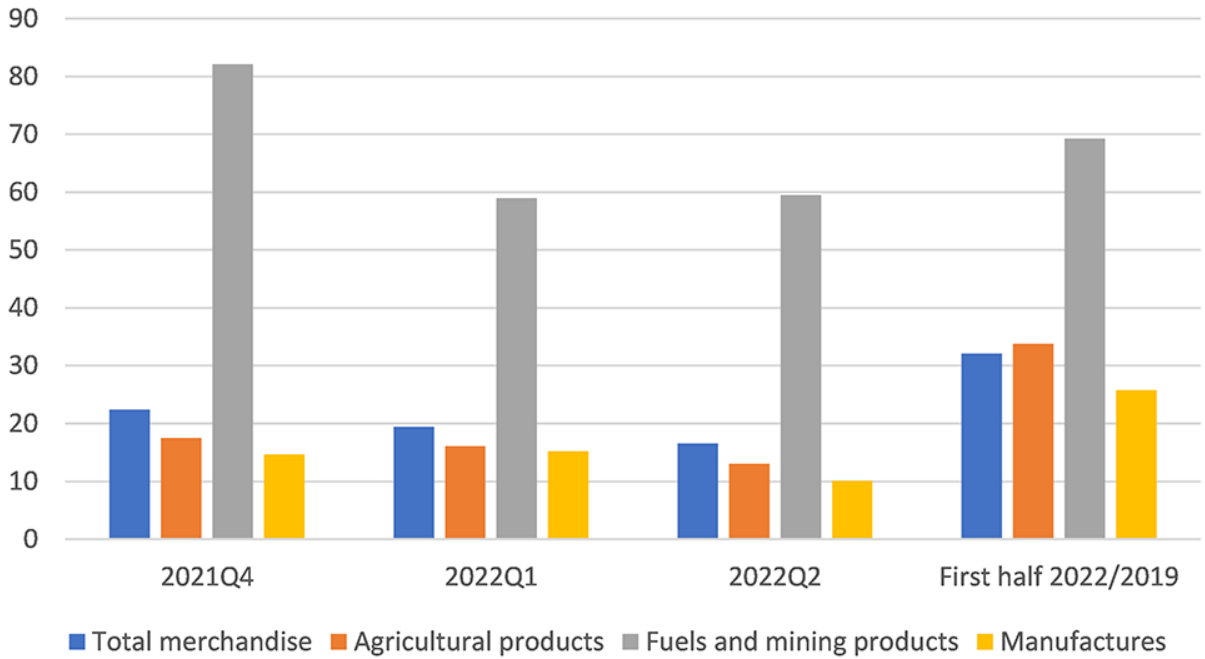
ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင် အတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်းက ထွန်းသစ်စနိုင်ငံများ၏ အရင်းအနှီး အကူးအပြောင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပြီး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ငွေကြေးစီးဆင်းမှုကို မတည်မငြိမ် ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ရုရှား-ယူကရိန်းပဋိပက္ခပြင်းထန်လာခြင်းကလည်း စီးပွားရေးနှင့် စားသုံးသူများ၏ ယုံကြည်မှုကို ထိခိုက်စေပြီး ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကို မတည်မငြိမ်ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ၎င်းဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများက အဓိကစီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံများကို ကမ္ဘာ့ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွင်းဆက်များမှ ခွဲထုတ်သွားနိုင်ပါသည်။ ဤသည်မှာ မဝေးတော့သောကာလတွင် ရောင်းလိုအားပြတ်လတ်မှုကို ပိုမိုဆိုးရွားစေပြီး၊ ရေရှည်တွင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားကို လျော့ကျစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

တန်ဖိုးများအားဖြင့် ကုန်သွယ်ရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ

အောက်ဖော်ပြပါ ပုံပြဂရပ်တွင် တန်ဖိုးများအားဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် သုံးလပတ် ၃ ဆက်အတွင်း ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှုတိုးတက်မှုကို ပြသထားပါသည်။ ၎င်းဂရပ်တွင် ကပ်ရောဂါမဖြစ်ပွားမီ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ပထမနှစ်ဝက်တွင် တင်ပို့မှုတန်ဖိုးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်ရှိ ပို့ကုန်တန်ဖိုးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြသထားပါသည်။ စုစုပေါင်းကုန်စည်ကုန်သွယ်မှုမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် စတုတ္ထသုံးလပတ်တွင် ယခင်နှစ်ကထက် ၂၂% တိုးခဲ့ပြီး၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဒုတိယသုံးလပတ်တွင် ၁၇% တိုးလာခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ပထမနှစ်ဝက်တွင် ကုန်သွယ်မှု ၃၂% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ဈေးနှုန်းအပြောင်းအလဲများကြောင့် ကုန်စည်ကုန်သွယ်ရေးတန်ဖိုးများမှာ ဂဏန်း ၂ လုံး တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်သော်လည်း၊ ကုန်သွယ်ရေးတိုးတက်မှုနှုန်းမှာမူ ဂဏန်းတစ်လုံးတွင်သာ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်စည်တင်ပို့မှုတွင် နှစ်စဉ်တိုးတက်မှု ပုံပြဂရပ်ဖ်

အမေရိကန်ဒေါ်လာတန်ဖိုးဖြင့် အပြောင်းအလဲ %

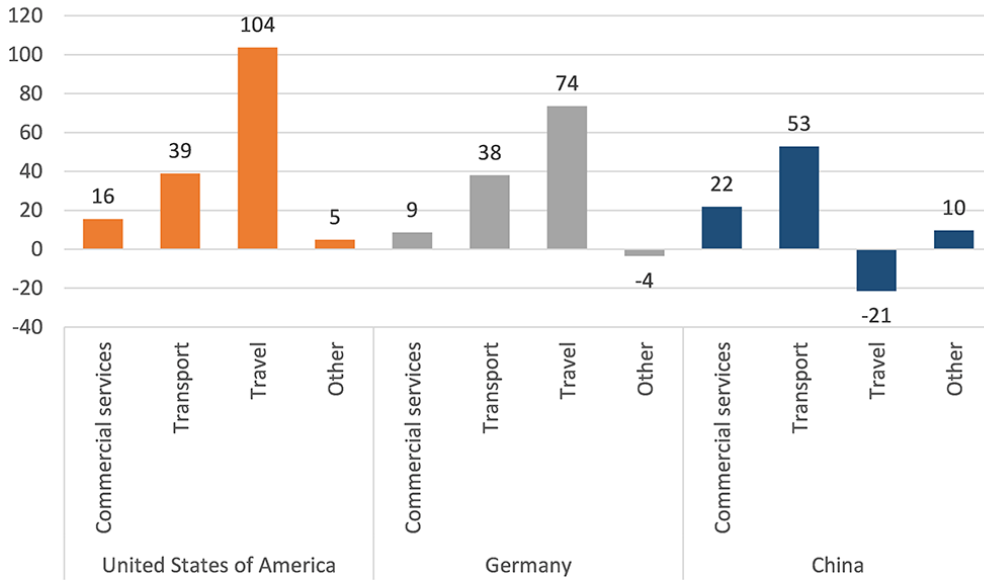
ရင်းမြစ်၊ WTO/UNCTAD.

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ WTO သုံးလပတ်စာရင်းဇယားများကို ဒုတိယသုံးလပတ်အတွက် ထုတ်ပြန်ထားခြင်း မရှိသေးသော်လည်း ဇူလိုင်လအထိ လစဉ်အချက်အလက်များက အဓိကစီးပွားရေးအင်အားကြီး နိုင်ငံများအတွက် လမ်းကြောင်းများကို ညွှန်ပြနေပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များကို ဖြေလျှော့ပေးသောကြောင့် နိုင်ငံအများအပြားတွင် ခရီးသွားနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများ တင်ပို့မှု ပြန်လည်အားကောင်းလာခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံမှာမူ zero-COVID-19 မူဝါဒကို ထိန်းသိမ်းထားဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားစီးပွားရေးဝန်ဆောင်မှုများ (ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စီးပွားရေး ဝန်ဆောင်မှုများပါဝင်သော အမျိုးအစား)၏ တင်ပို့မှုမှာ ကူးစက်ရောဂါကာလအတွင်း များစွာမကျဆင်းခဲ့သော အချက်ကြောင့် အထိုက်အလျောက် တိုးတက်လာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အုပ်စုအလိုက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုတင်ပို့မှု နှစ်စဉ်တိုးတက်မှုနှုန်း

(၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ - ဇူလိုင်လ)

အမေရိကန်ဒေါ်လာတန်ဖိုးဖြင့် အပြောင်းအလဲ %

ရင်းမြစ်၊ နိုင်ငံများ၏ စာရင်းဇယားများအပေါ် အခြေခံသည့် WTO ခန့်မှန်းချက်များ

ဖြည့်စွက်အညွှန်းကိန်းများ

အရောင်းမန်နေဂျာများ၏ ညွှန်းကိန်း (PMI) မှာ ဩဂုတ်လတွင် ၅၀.၃ ဖြင့် ၂၆ လတာအတွင်း အနိမ့်ဆုံးသို့ ကျဆင်းသွားပြီး၊ တစ်ချိန်တည်းတွင် အညွှန်းကိန်းခွဲတစ်ခုဖြစ်သည့် ပို့ကုန်အမှာစာ အသစ်များ အညွှန်းကိန်းမှာ ၄၇.၀ သို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအညွှန်းကိန်းများအရ ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ဆိုင်းငံ့နေပြီး လာမည့်လများအတွင်း ကုန်စည်ကုန်သွယ်မှု ဆက်လက်နှေးကွေးနေဦးမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။

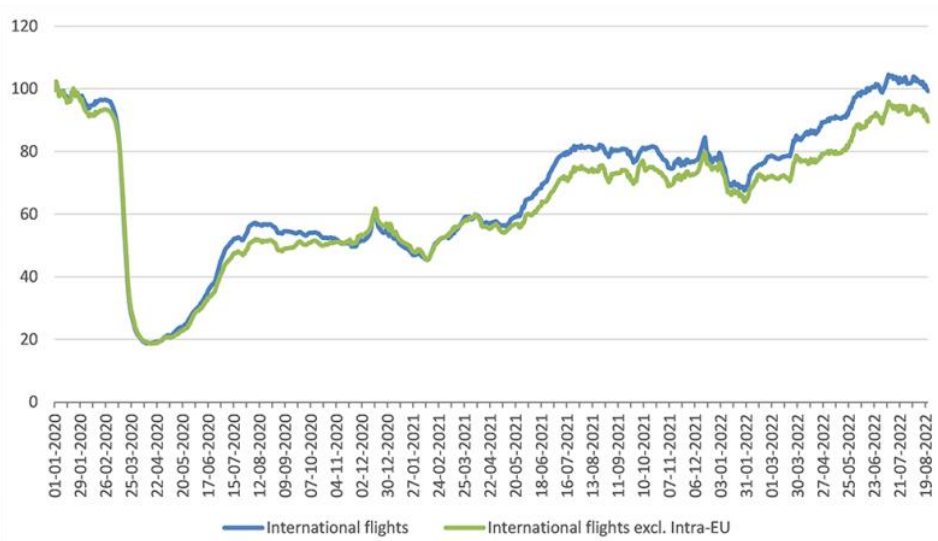
PMI ၏ အခြားသော ညွှန်းကိန်းခွဲ၌ပါဝင်သော သွင်းကုန်ဈေးနှုန်းများကို ကိုယ်စားပြုသော အညွှန်းကိန်းမှာ ဧပြီလတွင် ၇၁.၆ ရှိခဲ့ရာမှ ဩဂုတ်လတွင် ၆၁.၁ သို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။ အလားတူကာလတွင် အခြားနောက်ဆုံးကုန်စည်ဈေးနှုန်းများဆိုင်ရာ ညွှန်းကိန်းမှာလည်း ၆၃.၈ မှ ၅၆.၇ သို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုအညွှန်းကိန်းနှစ်ခုက ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ဖိအားများ မြင့်မားနေသေးကာ အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ ဩဂုတ်လတွင် ပို့ဆောင်ချိန်များလည်း တိုတောင်းလာပြီး၊ ကုန်ချောလက်ကျန်များ မြင့်တက်လာပါသည်။ လွန်ခဲ့သော လအနည်းငယ်ကမူ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်ဖိအားများ လျော့ပါးလာကြောင်း အပြုသဘော

ဆောင်သည့် အရိပ်အယောင်များအဖြစ် ရှုမြင်ခဲ့ကြမည်ဖြစ် သော်လည်း၊ ယခုအခြေအနေ၌မူ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဝယ်လိုအားများ အားနည်းသွားကြောင်း အချက်ပြနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

RWI/ISL ကွန်တိန်နာဖြတ်သန်းမှုအညွှန်းကိန်းမှာ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်စည်ကုန်သွယ်မှု ကို အတော်နီးကပ်စွာ ခြေရာခံထားပါသည်။ တရုတ်ဆိပ်ကမ်းများမှ ဖြတ်သန်းသယ်ဆောင်မှု သည် ကူးစက်ရောဂါနှင့်ဆက်စပ်သော တားဆီးပိတ်ဆို့မှုများကြောင့် နွေဦးရာသီတွင် ကျဆင်း သွားသော်လည်း အစီအမံများကို ဖြေလျှော့ပြီးနောက် ယာဉ်အသွားအလာ ပြန်လည်ကောင်းမွန် လာခဲ့သည်။ ယခင်က ဆိုးရွားစွာပိတ်ဆို့မှုကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် ထိခိုက်နစ်နာခဲ့ရသော တရုတ် နိုင်ငံကို အမေရိကန်ဆိပ်ကမ်းများတွင် ကွန်တိန်နာကိုင်တွယ်မှု တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း လျော့ပါးသက်သာစေပါသည်။ ခြုံငုံကြည့်ရှုလျှင် အညွှန်းကိန်းက ကုန်စည်ကုန်သွယ်မှုတွင် တုံ့ဆိုင်းမှုများ ဆက်လက်တည်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြနေပါသည်။

အောက်ဖော်ပြပါ OpenSky Network မှ ရရှိသည့်ပုံပြဂရပ်ဖ်အရ နိုင်ငံတကာလေကြောင်း လိုင်းများဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပျံသန်းပြေးဆွဲမှု (ဥရောပသမဂ္ဂအတွင်း ပျံသန်းမှုများ အပါအဝင်)မှာ ယခုနှစ်ရာသီတွင် ကူးစက်ရောဂါအကြိုအဆင့်ကို ကျော်လွန်သွားသော်လည်း ဩဂုတ်လနှောင်း ပိုင်းတွင် အနည်းငယ်လျော့သွားခဲ့သည်။ ဤလျော့ကျသွားမှုမှာ ခေတ္တ သို့မဟုတ် ရေရှည်ဖြစ်မည် လားဟူသည်ကို စောင့်ကြည့်ရမည်ဖြစ်ပါသည် -

**နိုင်ငံတကာ လေကြောင်းလိုင်းများဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပျံသန်းပြေးဆွဲမှုပုံပြဂရပ်ဖ်
(၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက် - ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်)**

ရင်းမြစ် OpenSky Network နှင့် WTO အတွင်းရေးမှူးရုံးမှ တွက်ချက်မှုများ သတင်းရင်းမြစ်၊ https://www.wto.org/english/news_e/pres22_e/pr909_e.htm